

Aluehallituksen lausunto aluevaltuustolle Pirkanmaan hyvinvointialueen arviointikertomuksen 2022 johdosta

Aluevaltuusto on merkinnyt 5.6.2023 § 47 tiedoksi tarkastuslautakunnan laatiman arviointikertomuksen tilikaudelta 2022. Tarkastuslautakunta keskittyi arvioimaan, onko toiminta järjestetty sekä onko valmistelun pohjalta mahdollista aloittaa toimintaa tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta teki tammi-heinäkuun 2022 kattavan väliarvion, jossa se arvioi toiminnan suurimpia riskejä. Johtopäätöksenä koko vuotta 2022 koskevassa arviointikertomuksessa todetaan, että väliarvioinnissa huomioitu suuri riski – potilasturvallisuuden vaarantuminen vuodenvaihteessa – onnistuttiin syksyn 2022 toimenpiteillä välttämään. Vuoden 2023 alussa voitiin todeta, että toiminnan käynnistyminen, varsinkin potilaan ja asiakkaan näkökulmasta sujui ilman suurempia ongelmia. Tarkastuslautakunnan arvion mukaan valmistautuminen tulevaan onnistui pääosin hyvin.

Suurimmat kehittämistarpeet liittyvät tarkastuslautakunnan arvion mukaan hyvinvointialueen työn organisointiin ja tietojärjestelmien kehittämiseen.

Toiminnan käynnistyminen vuoden 2023 alusta ei sujunut täysin ongelmitta, mihin tarkastuslautakunta kiinnitti huomiotaan. Tietojärjestelmissä, palkanmaksussa, johtamisjärjestelmissä ja henkilöstön jaksamisessa oli haasteita.

Hyvinvointialueen strategia ja talousarvio vuodelle 2023 hyväksyttiin aluevaltuuston kokouksessa 5.12.2022. Aikataulu strategiaan perustuvien toiminnan ja talouden tavoitteiden valmistelulle oli varsin tiukka. Tästä huolimatta vuoden 2023 talousarviossa on jo asetettu toiminnan ja talouden tavoitteita, joskin ne ovat vielä jossain määrin yleispiirteisiä. Tarkastuslautakunta toivookin, että hyvinvointialueen toiminnan tavoiteasetantaa kehitetään edelleen. Tavoitteille tulee asettaa sopivat mittarit ja niille tavoitetasot, jotta tavoitteiden saavuttaminen voidaan todentaa.

Tavoitteiden täsmentämiseksi strategian toimeenpano-ohjelman valmistelu käynnistettiin vuoden 2022 loppupuolella. Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelma 2023–2025 hyväksyttiin aluehallituksessa 14.2.2023.

Toimeenpano-ohjelma muodostaa kokonaisuutena toiminnallisen uudistamisohjelman, jonka tarkoitus tiivistyy lauseeseen: palvelemme pirkanmaalaisia paremmin uudistuen rohkeasti ja kestävästi. Toimeenpano-ohjelma rakentuu neljän alussa mainitun strategian kärkiteeman mukaan. Kaikkien kärkien alle konkretisoitiin alatavoitteet, jotka vastaavat tunnistettuihin ongelmakohtiin. Kullekin kärkiteemalle on nimetty omistaja. Kärkiteemojen alla olevia osakokonaisuuksia vastuutetaan edelleen. Toimeenpano-ohjelma luo edellytykset strategian toimeenpanolle määrittämällä toimenpiteet, vastuut ja seurantamittarit. Toimeenpano-

ohjelman avulla seurataan, että hyvinvointialue etenee yhtenäisesti kohti yhdessä asetettuja tavoitteita ja strategista tahtotilaa.

Palkanmaksussa ilmeni ongelmia koko kevään 2023. Ongelmia hoitamaan nimettiin palkkanyrkki, joka seurasi tilannetta tiiviisti ja käynnisti korjaavat toimenpiteet välittömästi. Palkanmaksun ongelmien syyt olivat hyvin moninaiset. Hajanainen tietojärjestelmäkokonaisuus, jossa on erittäin paljon eri ohjelmistojen välisiä tiedonsiirtoja, aiheutti ongelmia. Kunnista siirtyneissä henkilöstötiedoissa oli puutteita ja virheitä, joita korjattiin käsityönä. Tietojärjestelmissä oli virheitä, joita korjattiin pitkin kevättä. Henkilöstöhallintoon ei siirtynyt riittävästi henkilöstöä, mikä aiheutti työkuormitusta ja työn ruuhkaantumista. Palkanmaksun varmistaminen vaati sekä Pirhan henkilöstöltä, että palveluntuottajilta runsaasti lisätöitä mutta palkanmaksu saatiin normaalitilaan loppukevällä 2023.

Tietojärjestelmien osalta oli varauduttu toiminnan käynnistymiseen hyvinvointialueella, mutta kävi ilmi, että aivan täysin suunnitellut voimavarat eivät riittäneet alkuvuoden tarpeisiin. Mm. käyttäjätunnusten hallinnassa oli ongelmia, jotka vaikeuttivat henkilöstön työntekoa. Iso ongelma oli myös suuren määrän työasemia jatkaminen toimintaansa kuntien ympäristöissä, mikä hankaloitti työntekoa. Työasemien siirto Pirha-ympäristöön jatkuu suunnitellusti koko vuoden 2023.

Pirhassa on aloitettu työ kohti yhtenäisiä tietojärjestelmiä.

Asiakastietojärjestelmä on kilpailutettu ja järjestelmä on tuotantokäytössä asiakastietolain veloitteen mukaisesti 1.9.2024 mennessä. Yhteinen potilastietojärjestelmä on Pirkanmaan hyvinvointialueelle keskeinen strateginen tavoite, joka mahdollistaa osaltaan toimivan ja tehokkaan sekä asukkaille tasa-arvoisen sote-palvelutuotannon Pirkanmaalla. Potilastietojärjestelmän kilpailutus on aloitettu.

Tarkastuslautakunnan mukaan vuoden 2023 suurimpia haasteita ovat talous, henkilöstöön liittyvät kysymykset, erityisesti henkilöstön saatavuus ja palkanmaksun oikeellisuus, työn ja tehtävien organisointi sekä tietojärjestelmät. Näiden kuntoon saattaminen on lähtökohta asiakkaiden ja potilaiden hyvän palvelun mahdollistamiseksi.